

CARL-JOHAN
MARKSTEDT

LÄRARHANDLEDNING
TILL NOVELLEN

OJURA

AV
STINA
STOOR

Lärohandledning till
Ojura av Stina Stoor

Carl-Johan Markstedt

NOVELLIX
– *stories to go* –

www.novellix.se

© Carl-Johan Markstedt 2014

Introduktion

HEM. Vad betyder ordet ”hem” för dig? Vad innebär det att ha ett ”hem” och hur formas vi av det ”hem” som vi växer upp i?

Samtala om texten

1. Vad handlar novellen om? Gör en kort sammanfattning.
2. Under hur lång tid utspelar sig novellen?
3. Vad tänker du om novellens titel? Hur samspelar den med innehållet?
4. Beskriv Sandra. Hur är hon som person? Hur ser hennes livssituation ut? Vad uppfyller hennes tankar?
5. Hur är Anneli och Farsan? Hur är relationerna mellan de olika familjemedlemmarna? Vad får läsaren veta om mamman?

6. Sandra lägger märke till en löpsedel utanför kiosken. Vad tänker Sandra om löpsedeln och det som hänt Marlene? Vilken funktion fyller nyheten om Marlene i berättelsen?
7. Hur upplever Sandra kalaset? Hur tycks de andra barnen och de vuxna se på Sandra?
8. Vad händer egentligen när barnen öppnar Sandras present? Vad får läsaren veta och vad måste vi fylla i själva?
9. Novellens utspelar sig mestadels hemma hos Sandra, i huset och i omgivningarna intill. Hur skildras hemmet och hur är det att leva där? Vad är skillnaden mellan hemmet och ”den lilla centralorten”?
10. Vad har novellen för berättarperspektiv?
11. Beskriv novellens uppbyggnad: Hur inleds den? Vad är det som driver handlingen framåt? Finns det någon vändpunkt? Vad händer? Hur slutar novellen?
12. Hur är novellen skriven? Är det något särskilt du fastar för vad gäller språket?
13. Novellen är full av detaljer som beskriver hur människor, djur och naturen ser ut. Ge något exempel. Vilken effekt skapar de många detaljerna?
14. Varför inleds novellen med ett citat? Hur samspekar citatet med novellen?

Analysuppgifter

NOVELLANALYS. Gör en textnära analys av novellen där du både tittar på innehållet och formen. Utgå från ”Samtala om texten”-frågorna när du gör din analys, men skriv en sammanhängande text där du väver samman dina svar.

JÄMFÖRANDE ANALYS. Läs en av novellerna under rubriken ”Temaläsning” och jämför den med *Ojura* vad gäller innehåll och form. Förslag på frågor att utgå ifrån: Vem/vilka handlar novellerna om? Hur ser deras uppväxtvillkor ut? Hur har uppväxten format dem? Vad har novellerna för berättarperspektiv, struktur och hur är de skrivna? Din analys ska vara en sammanhängande text.

Skrivuppgifter

UPPSATSEN. Storasyster Anneli får i uppgift av sin svensklärare att skriva en kort uppsats på rubriken ”Min familj”. Hon ska berätta om sina familjemedlemmar och om hur en vanlig dag kan se ut i deras liv. Anneli bestämmer sig för att skriva precis det hon tänker och känner. Skriv Annelis uppsats.

VÄGEN HEM. I bilen på vägen hem frågar Farsan hur kalaset var. Vad svarar Sandra? Hur upplevde hon

kalaset, de andra barnen och de vuxna? Vad hände när hennes present öppnades? Skriv en novell som börjar med att Farsan hämtar utanför Kalashuset och slutar med att de kommer fram till sitt hus.

KALASMAMMANS DAGBOK. På kvällen efter kalaset sätter sig Kalasmamman ner och skriver i sin dagbok. Hon berättar om kalaset, om Sandra, hennes present och vad som hände efter att presenten öppnades. Skriv en sida eller två i Kalasmammans dagbok.

Om jag får bestämma

Låt eleverna samla sina intryck av läsningen genom att laborera med novellens omslag och titel. Här är några förslag på uppgifter.

ETT NYTT OMSLAG. Gör ett förslag på ett nytt omslag. Teckna, måla eller gör ett kollage. Du bestämmer själv om du vill utgå från stämningen i berättelsen, en central scen eller den övergripande handlingen när du gör ditt omslag.

EN NY BAKSIDESTEXT. På bokens baksida finns ett kort utdrag ur novellen. Välj ett eget utdrag på fem sex meningar som du tycker fungerar bättre som

baksidestext.

EN NY TITEL. Ge novellen en ny titel. Förklara varför din nya titel passar så bra till novellen, så som du läser och uppfattar den.

Temaläsning

Här är förslag på andra noveller från Novellix som kan passa att läsa tillsammans med *Ojura* på temat "Uppväxt": *Shuno* av Dogge Doggelito, *Man kan vinka till varandra från balkongerna* av Elsa Billgren, *Början* av Gun-Britt Sandström.